

Статистичко истражување за патувања на домашното население

T_TU.12_Q_MK_2022_4

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за туризам, внатрешна трговија и услуги
1.3	Лице за контакт
	Златко Мирчевски
1.4	Звање на лицето за контакт
	Помлад соработник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	zlatko.mircevski@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 311336
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	11/07/2023
2.2	Последна објава на метаподатоците
	11/07/2023
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
	11/07/2023
3	Статистичка презентација

3.1	Опис на податоците
Со статистичкото истражување за патувањето на домашното население се прибираат податоци за туристички патувања на домашното население во земјата и странство, и учествуваат лица на возраст од 15 и повеќе години. Туристичките патувања може да бидат: • Лични – одмор, посета на културни настани, спорт, лекување, обука, религиозни настани, пазарувања (шопинг), посета на пријатели и семејства и други. • Службени, т.е. професионални – деловни патувања, учество на конференции, конгреси, склучување договори и други. Истражувањето се спроведува тримесечно, на база на примерок. Прашалникот е креиран во стручното одделение, врз основа на варијаблите што се бараат со ЕУ регулативите и методологиите за статистика на туризмот. Информирањето на домаќинствата се врши со допис што се праќа по пошта. Анкетирањето на домаќинствата се врши според методот на интервју. Прибирањето и внесот на обрасците се врши во определени рокови од страна на регионалните одделенија за статистика, а контролата на податоците се врши и во Централниот завод.	
3.2	Систем на класификации
• Номенклатура на територијалните единици за статистика - НТЕС • Список на државите, нумерички код - СДРЖ	
3.3	Опфат на сектор/и
Национален туризам: домашен туризам и надворешен туризам (патувања направени од жители на Република Северна Македонија).	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
<u>Регулативата (ЕУ) на Европскиот парламент и на Советот за европската статистика затуризмот бр. 692/2011</u> <u>Методолошки прирачник за статистика на туризмот</u>	
3.5	Статистичка единица
Извештајни единици: секое лице во избраното домаќинството на возраст од 15 или повеќе години.	
3.6	Статистичка популација
Државјани на Република Северна Македонија на возраст од 15 или повеќе години кои за време на Анкетата се присутни во домаќинството. Туристички патувања: Сите туристички патувања со најмалку едно ноќевање направени надвор од вообичаеното опкружување од жители на возраст од 15 или повеќе години. Еднодневни патувања: Сите туристички патувања направени надвор од вообичаеното опкружување од жители на возраст од 15 или повеќе години.	

3.7	Референтна област
НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија)	
3.8	Временска покриеност
Од 2018 година.	
3.9	Базен период
Не е применливо.	
4	Единица на мерење
Број, илјада денари	
5	Референтен период
Тримесечие.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државна статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997,21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx). Програма за статистички истражувања, 2018-2022 („Службен весник на РМ“ бр.22/18,224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.18/20 и 300/20.) (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8). ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА <u>Регулативата (ЕУ) на Европскиот парламент и на Советот за европската статистика за туризмот бр. 692/2011</u>	
6.2	Споделување на податоци
Временска серија на тромесечни и годишни податоци од 2018 година е доставена до Евростат преку eDAMIS	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx . 2.Основните принципи и активности, што	

се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост <https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>) и Политиката за доверливост (<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>) индивидуалните податоци не се објавуваат.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx>

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Не е применливо.

10.2 Публикации

Не е применливо.

10.3 Онлајн база на податоци

База на податоци МАКСтат - Анкета за патувања на домашното население

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци

за научно-истражувачки цели".
(<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>).

10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.

Податоци се испраќаат до Евростат или други меѓународни статистички организации и се објавуваат на веб-страницата на тие институции.

10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика.

<http://www.stat.gov.mk/tu12.docx>

10.7 Документација за квалитетот

<https://www.stat.gov.mk/Esmslzvestai.aspx>

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува сопочитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика <https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2> и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем [ESS Quality Assurance Framework](#).

Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в <https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>.

11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM).

Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12 Релевантност

12.1 Потребни на корисниците

Податоците се користат од страна на повеќе корисници како што се Владата и владините институции, банки, приватни компании, универзитети, Евростат. Податоците служат за:

- следење и анализирање на состојбите и движењата во областа на туризмот во земјата;
- носење одлуки за реализација на политиките во областа на туризмот;
- Национални сметки

12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
12.3	Комплетност
Сите нивоа на агрегација за патувањето на домашното население се пресметуваат и објавуваат на национално ниво и се пренесуваат до Евростат. Комплетност на податоците на национално ниво = 100%. Комплетност на податоците за Евростат = 100%.	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
Примерокот се заснова на двостепен стратификуван примерок, а стратумите на примерокот се дефинирани во однос на географските региони, типовите на области (како урбани и рурални). Големината на примерокот за секој квартал е 396 домаќинства или околу 1040 лица на возраст од 15 години и повеќе.	
13.2	Примерочни грешки
13.3	Непримерочни грешки
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
T + 180	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврдено (најавено) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво. Податоците се прибираат во согласност со Европските регулативи, со што се обезбедува споредливост на националните податоци со европските податоци.	
15.2	Временска споредливост
Од 2018 година годишните податоци за патувањето на домашното население се споредливи. Бројот на референтни периоди во временската серија е 20.	

15.3	Меѓудоменска кохерентност
Не е испитана меѓудоменската кохерентност.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.	
16	Трошок и оптовареност
Прибирање на податоците е со прашалник, вкупно 5500 прашалници на годишно ниво. Просечното време за пополнување на прашалникот се движи помеѓу 5 и 10 минути.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25).	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Државјани на Република Северна Македонија постари од 15 години.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Тромесечна	
18.3	Прибирање на податоците
Анкетарот врши анкета на лицата постари од 15 години во избраното домаќинство со статистичкиот прашалник: Анкетен прашалник за патувањата на домашното население. Анкетата се врши според методот на интервју.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. Проверка се врши и на готовите резултати пред нивното објавување.	
18.5	Компилирање податоци
Прибирањето на податоците се врши преку регионалните одделенија. Регионалните одделенија ги контролираат и по евентуалната корекција во консултација со Анкетарите ги внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени онлајн-контроли.	
После внесот, повторно се врши контрола во Централниот завод, при што се споредуваат вредностите и се проверува логичноста и точноста во однос на методолошките основи.	
18.6	Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонскоприлагодување на податоците.

19	Коментар

Нема коментар.

A.1	Анекси